

Exp 2020-01-29 MJ

22

BESLUT

2020-01-29 Dnr 6.3.1- 7757/2019 1(5)

Avdelningen för tillståndsprövning

Enklare Vardag Sverige AB
Skeppargatan 7
114 52 Stockholm

Ärendet

Enklare Vardag Sverige AB, med organisationsnummer 556609-6698, har ansökt om tillstånd att bedriva enskild verksamhet i form av hemtjänst enligt 7 kap. 1 § första stycket 6 socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Ansökan gäller verksamheten Enklare Vardag Sverige AB, som ska vända sig till personer i behov av hemtjänst.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, avslår Enklare Vardag Sverige AB :s ansökan. IVO avslår ansökan med stöd av 7 kap. 2 § första och tredje stycket SoL.

Skälen för beslutet

IVO bedömer sammantaget att Enklare Vardag Sverige AB, för den aktuella verksamheten, inte har förutsättningar att uppfylla kraven på god kvalitet och säkerhet enligt 7 kap. 2 § första stycket SoL. IVO bedömer även att bolagets företrädare inte uppfyller kravet på lämplighet i övrigt enligt 7 kap. 2 § tredje stycket SoL. Skälen till IVO:s bedömning är att det framkommit allvarliga brister i bolagets hemtjänstverksamhet i flera kommuner och att bolagets avtal i två kommuner har hävts till följd av bristerna.

Med anledning av denna bedömning har IVO inte funnit skäl att pröva övriga förutsättningar för tillstånd.

Kretsen som ingår i ägar- och ledningsprövningen

Enklare Vardag Sverige AB:s styrelse består av ledamot Fariba Bameti och suppleant Magnus Haglunds. Firman tecknas av styrelsen. Bolaget ägs av moderbolaget Enklare Holding Sverige AB. Enklare Holding Sverige AB har samma styrelse som Enklare Vardag Sverige AB och ägs av Fariba Bameti. Mot bakgrund av detta bedömer IVO att ovanstående personer ska ingå i ägar- och ledningsprövningen.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 7 kap. 2 § andra stycket SoL framgår att ägar- och ledningsprövning sammantaget ska avse:

1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten,
2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter,
3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och

4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten.

Enklare Vardag Sverige AB:s företrädare uppfyller inte kravet lämplighet och verksamheten har inte förutsättningar att bedrivas med god kvalitet och säkerhet

IVO bedömer sammantaget att de allvarliga brister som identifierats i bolagets verksamhet, samt det faktum att dessa brister lett till att två kommuner har hävt avtalet med bolaget, visar att företrädarna för bolaget inte är lämpliga. Detta då bolagets verksamhet i flera kommuner inte bedrivits enligt avtal, bland annat genom felaktig kvittering av NFC-etiketter och brister avseende tidsregistrering.

IVO bedömer vidare att bristerna visar att bolaget, för den aktuella verksamheten, inte har förutsättningar att uppfylla kraven på god kvalitet och säkerhet.

Uppgifter om hävning av Enklare Vardag Sverige AB:s avtal med Upplands Väsby kommun

Det har i IVO:s utredning framkommit att Enklare Vardag Sverige AB:s avtal, avseende hemtjänst i valfrihetssystem, med Upplands Väsby kommun hävdes den 19 mars 2019 på grund av att kommunen konstaterat flera allvarliga brister i bolagets åtaganden enligt avtalet. Av kommunens rättelseanmodan daterad den 22 februari 2019 framgår följande uppmärksammade brister i verksamheten:

- *Felaktig tidsregistrering-* bolaget har i systemet registrerat att ledsagning pågår vid tillfällen då den enskilde i själva verket varit hemma utan insats. Bolaget har även registrerat arbete hos två olika brukare mycket kort efter varandra på ett sätt som inte är möjligt om inte felaktig registrering sker.
- *Missbruk av hanteringen av NFC-taggar-* NFC-taggar (kvitteringsmärke som är uppsatt hos brukaren och som personalen använder, via mobiltelefon, för att logga in och logga ut besök med) har i flertalet fall varit bortplockade från väggen hos brukaren och har även tagits med från bostaden av personal.
- *Bristande information gällande ändrade behov-* bolaget har inte anmält till kommunen, enligt gällande avtal, när de enskilda har fått ändrade behov i fråga om omsorg och service.
- *Bristande dokumentation-* genomförandeplanerna som har upprättats har brukarna inte fått någon genomgång av och i vissa fall har de inte upprättats alls.
- *Bristande rutiner avseende nyckelhantering-* bolaget följer inte avtalet med kommunen gällande kravet på rutiner för hantering av nycklar samt förvaring av nycklar.

- *Bristande rutiner avseende identifikation och arbetskläder*- bolaget följer inte gällande krav på identifikation och arbetskläder. Personal har saknat arbetskläder och namnbricka.
- *Brister gällande utbildningskrav*- bolaget uppfyller inte det utbildningskrav gällande personal som finns i avtalet med kommunen.

Kommunen har även haft skäl att misstänka att det förekommer anställningar som i praktiken är anhörganställningar.

I hävningsförklaringen från den 19 mars 2019 har kommunen även uppmärksammat att utöver ovanstående anmärkningar har det framkommit att en anställd i bolaget under augusti 2018 registrerat arbete med hemtjänst i kommunen samtidigt som den har rapporterat arbete som personlig assistent för bolaget samt vid åtminstone ett tillfälle även registrerat arbete med hemtjänst i Stockholms stad.

Uppgifter om hävning av Enklare Vardag Sverige AB :s avtal med Järfälla kommun

Av utredningen har även framkommit att Enklare Vardag Sverige AB:s avtal med Järfälla kommun hävdes den 7 mars 2019, på grund av att kommunen konstaterat flera allvarliga brister i bolagets åtaganden enligt avtalet. Av hävningsförklaringen framgår att kommunen inledde en utredning av bolaget eftersom det hade rapporterats från enheten äldre- och funktionshinder, systemförvaltare och anhöriga till brukare att det förekom felaktig kvittering av NFC-etiketter och omfattande brister avseende tidsregistrering. Vidare rapporterades det finnas brister gällande dokumentation och upprättande av genomförandeplaner, avsaknad av namnbrickor och NFC-etiketter samt klagomål från brukare som inte hade åtgärdats av verksamhetschef.

Därefter har kommunen bland annat fått in en anmälan från enheten äldre- och funktionshinder om att bolaget har en anställd som utför insatser samtidigt som den är god man för en brukare, vilket är att anses som anhörighetsanställning.

Uppgifter om Enklare Vardag Sverige AB :s verksamhet i Sollentuna kommun

Av uppgifter från Sollentuna kommun framgår att Enklare Vardag Sverige AB har sagt upp sitt avtal med kommunen. Av en rapport från kommunen daterad den 30 juni 2019 framgår att kommunen har gjort uppföljningsbesök och fördjupad uppföljning av bolaget. Kommunen konstaterar att flera omständigheter tyder på att det finns allvarliga brister i verksamheten, bland annat på grund att bolaget har haft en anhörganställning, under en längre tid bröt mot arbetstidslagen samt lånat ut pengar till personalen.

Enklare Vardag Sverige AB har fått tillfälle att yttra sig över de uppgifter som ligger till grund för IVO:s beslut. Av ingivet yttrande framkommer följande. Bolaget uppger att det i ett anonymt brev har riktats falska anklagelser mot bolaget. Brevet har skickats till

samtliga kommuner där bolaget är verksamt, vilket har föranlett kommunerna att inleda granskningar. Anklagelserna har även uppmärksammats i media vilket har skapat ett tryck på kommunerna att häva avtalen med bolaget. Vidare anförs att bolaget har högsta kreditbetyg, kollektivavtal för sina anställda, goda omdömen i brukarundersökningar samt tidigare blivit godkända vid kommunernas verksamhetsuppföljningar.

IVO har tagit del av bolagets yttrande men bedömer inte att det föranleder någon annan bedömning. Oaktat att bolaget har uppmärksammats i media har kommunerna gjort oberoende utredningar som har lett till ovannämnda hävningarna. Flera av de brister som har uppmärksammats återkommer i de olika kommunernas rapporter, vilket tyder på systematiska felaktigheter. IVO har även beaktat att hävningarna och många av de brister som kommunerna har uppmärksammat ligger nära i tid samt att bristerna har förekommit under en längre tidsperiod i flera kommuner utan att några omfattande åtgärder har skett från bolagets sida.

Tillämpliga bestämmelser

Av 7 kap. 2 § första stycket SoL framgår att tillstånd att bedriva sådan verksamhet som avses i 1 § endast får beviljas om verksamheten uppfyller kraven på god kvalitet och säkerhet.

Vidare krävs, enligt tredje stycket i samma bestämmelse, att sökanden i övrigt bedöms lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i andra stycket 1–4 bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

I prop. 2017/18:158 s. 46 anges att kravet på insikt är viktigt för att ge blivande tillståndshavare en högre beredskap för uppdraget, och därigenom ytterligare säkerställa att sökanden har goda förutsättningar att kunna erbjuda en verksamhet av god kvalitet. Ett krav på lämplighet bidrar också till att oseriösa aktörer inte etablerar sig inom välfärdssektorn, vilket är viktigt för barns, elevers, brukares och samhällets förtroende för välfärdssektorn.

Av prop. 2017/18:158 s. 49–50 framgår vidare att en bedömning av företrädarnas lämplighet i övrigt ska göras som en del i ägar- och ledningsprövningen. Det kan räcka med att det finns brister i detta hänseende hos en person för att lämplighetskravet inte ska anses uppfyllt. I bedömningen bör viljan och förmågan att fullgöra skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.

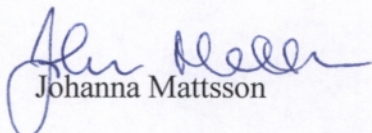
Underlag

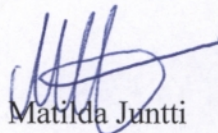
IVO har utgått från följande underlag:

- Ansökan, bilagor och kompletteringar
- Utdrag från Bolagsverket, Skatteverket, Kronofogden och Polismyndigheten om bolaget och de personer som står bakom bolaget
- Underlag från Upplands Väsby kommun
- Underlag från Järfälla kommun
- Underlag från Sollentuna kommun
- Kommunikeringsvar inkommet den 19 december 2019

Beslut i detta ärende har fattats av enhetschefen Johanna Mattsson. I den slutliga handläggningen har juristen Björn Collsiöö deltagit. Utredaren Matilda Juntti har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Johanna Mattsson

Matilda Juntti

Hur man överklagar, se bilaga.

Kopia för kännedom till:

Socialnämnden i Nacka kommun

Socialnämnden i Solna stad

Socialnämnden i Lidingö stad